

Fremover skal Annette Thiele have tjekket synet hos en øjenlæge en gang om året, og hvis det forværres, kan hun blive opereret.

Et årligt synstjek

i stedet for øjenoperationer

Da der pludselig var bølger på tv-skærmen, gik **Annette Thiele** til optikeren for at få tjekket synet. Men det var ikke nye briller, der var brug for, for hun så lige så godt, som hun plejede. Kort efter tog hun en synstest på computeren, og så var hun ikke i tvivl. Det ene øje var dårligere end det andet.

AF **Christina Alfthan**, journalist FOTO **Kasper Witte**, Büro Jantzen

ANNETTE THIELE tager imod i sit hyggelige hus i Nordsjælland. Det ligger for enden af en grusvej, med en smuk og meget velplejet have. Der er kun 10 minutter i bil til

stranden, og den tur tager hun ofte, for hun holder af at sidde ved vandet med en kop kaffe. Og så kan hun lide at køre bil:

"Jeg har kørt bil, lige siden jeg var 18 år, og jeg bliver 80 i januar. Der er stort set ikke en dag, hvor jeg ikke er ude at køre. Skal jeg til Nordjylland, så kører jeg derop," fortæller hun. Så det er først og fremmest tanken om, at hun ikke kan køre, der har fået hende til at tjekke synet en gang om året.

"Jeg holder meget af at se tennis," fortæller hun og forklarer, hvad der skete, den dag hun blev bekymret for sit syn:

"Jeg sad og så en tenniskamp på tv, og på et tidspunkt gnider jeg mig i det ene øje. Så var det, som om linjerne bevægede sig i buer. Det havde jeg aldrig oplevet før, og jeg tænkte 'hold da op, der er noget helt galt her,'" fortæller hun.

Hun skyndte sig til optikeren, for hun tænkte, at hun skulle have stærkere brilleglas.

"Jeg er langsynet og har haft briller i mange år. Dem, jeg har nu, har jeg haft i fire år, så jeg tænkte, de måske skulle være stærkere."

Optikeren tjekkede hendes syn og sagde, at hun så fint, så det var ikke brillerne, den var gal med. Men hun burde gå til en øjenlæge i stedet. Men før hun kom så langt, tog hun Øjenforeningens gratis online

gør det selv-synstest på computeren. Her kunne hun hurtigt se, at der var noget helt galt, for hun så dårligere med venstre øje.

”

Jeg sad og så en tenniskamp på tv, og på et tidspunkt gnider jeg mig i det ene øje. Så var det, som om linjerne bevægede sig i buer

Flere spørgsmål end svar

"Jeg har brugt mine øjne i mit arbejde på en arkitekttegnestue, og da jeg havde mit eget firma. Jeg har aldrig haft problemer med mine øjne. Så jeg betalte for at komme hurtigt til en privat øjnlæge, for jeg kan godt lide at have kontrol med det hele,"

fortæller hun.

Hun tog hen til øjnlægen, der stillede diagnosen epiretinal fibrose, hvor symptomerne er formforvrængninger, og han forklarede, at hun havde en aldersbetinget øjensygdom, som nogle vænner sig til, men hun kunne også blive opereret.

"Han kastede rundt med fagudtryk og sagde, jeg skulle være glad for, at det ikke var på begge øjne. Der er jo mange spørgsmål, der pludselig presser sig på. Der er en masse udtryk og informationer, man ikke ved, hvad betyder. Men man ved ikke, hvad man skal spørge om. Man aner ikke, om man skal starte i øst eller vest, og øjnlægen var ikke særlig

Der blev jeg faktisk lidt forskrækket. For jeg kan ikke forestille mig, at jeg ikke kan bruge min bil. Vi fik talt grundigt om det på sygehuset

snakkesalig," fortæller hun og viser en masse brochurer og informationsmateriale, hun selv har fundet:

"Jeg var nødt til at finde hoved og hale i alle de her udtryk, jeg ikke kendte. Jeg var nødt til at forstå, hvad lægen sagde, og så ville jeg se en specialist. Derfor blev jeg henvist til Glostrup Sygehus," fortæller hun.

En sygeplejerske med gode råd

På Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme fik hun svar. Her forklarede de, at det, hun oplevede med sit syn, var aldersbetinget, og at de buede synslinjer kom, fordi glaslegemet i øjet trækker sig sammen.

"Der blev jeg faktisk lidt forskrækket. For jeg kan ikke forestille mig, at jeg ikke kan bruge min bil. Vi fik talt grundigt om det på sygehuset. Det kan blive værre, men det er slet ikke sikkert, og det kan også blive lidt bedre," forklarer Annette Thiele, som også kunne vælge at få en operation.

Hvad er epiretinal fibrose?

Epiretinal fibrose er en bindevævsdannelse i den bagerste del af øjet på overgangen mellem nethinde og glaslegeme i den centrale del af nethinden, makula – også kaldet den gule plet.

Epiretinal fibrose forekommer i to former:

En mild form med et beskedent synsfald til omkring 6/9 (0,7), hvor bindevævsdannelsen ligner cellofan.

Og en mere grov form med et synsfald til dårligere end 6/12 (0,5), hvor bindevævsdannelsen er tykkere og mere rynket. Ved den sidstnævnte form kan man forsøge en operation, hvor man fjerner glaslegemet og trækker den

fortykkede bindevævsmembran af, såkaldt membranpeeling.

Hvad skyldes sygdommen?

Hvis øjets glaslegeme skrumper, kan der dannes bindevæv i den centrale del af nethinden, makula.

Hvilke symptomer er der?

Tab af det centrale syn også kaldet læsesynet, og at rette linjer ser bugtede ud. Det perifere syn, også kaldet orienteringssynet, bliver ikke påvirket.

Hvem får sygdommen?

Forekomsten er aldersbetinget.

Annette nyder at være i sin smukke og velplejede have.

"Jeg er ikke meget for en operation. Tanken om at sidde her i mit hus alene og ikke kunne køre bil, fordi jeg skal passe på efter en operation, det vil jeg ikke. Så da en lidt ældre sygeplejerske fortalte mig, at hun også levede med det samme som jeg, og at hun havde valgt ikke at blive opereret, så tænkte jeg, at så ville jeg heller ikke. Jeg kan godt leve med det og se tiden an," fortæller hun.

Tjekker synet hvert år

Fremover skal Annette Thiele have testet synet en gang om året hos en øjenlæge, og hvis det bliver værre, eller hun fortryder, så kan hun altid bliver opereret, fortæller hun. Men det tror hun ikke, det ender med, for hun synes allerede, det går meget bedre:

"Det betyder meget, at jeg ved, hvad jeg har med at gøre. Nu bliver jeg ikke bange, når jeg

Annette sad og så en tennis-kamp, og så var det, som om linjerne bevægede sig i buer. Det havde hun aldrig oplevet før, og hun tænkte 'hold da op, der er noget helt galt her,' fortæller hun.

Før Annette gik til øjenlægen, tog hun Øjenforeningens gratis online gør det selv-synstest på computeren. Her kunne hun hurtigt se, at der var noget helt galt, for hun så dårligere med sit venstre øje.

ser bølger, for jeg ved, det ikke er farligt. Nu ved jeg, det bare er mit øje, der lige driller. Og det er faktisk, som om det er blevet lidt bedre. Og jeg er også meget mere opmærksom på det. Jeg tager for eksempel ingen chancer, når jeg kører bil. Jeg tager den tid, det tager. Og jeg har opdaget, at de dage, hvor jeg er meget travl, der er det værre. Så skal jeg huske at slappe af, så forsvinder det igen," fortæller hun.

Det er nu et år siden, hun fik diagnosen, og hun har netop været til første tjek. Det gik godt, for der er ingen tegn på forværring. Men alt er dog ikke helt ved det gamle, for hun kan ikke læse lige så mange bøger, som hun plejede, uden at øjnene bliver trætte:

"Så nu hører jeg bøger på Mofibo. Jeg har lige hørt 'Ehregard' af Karen Blixen," fortæller hun. ■

Øjenforeningens gratis onlinesynstest

Hvis du selv ønsker at teste dit syn, anbefaler vi, at du benytter den synstest, som Øjenforeningen har udviklet. Den er CE-godkendt og lægevalideret og kan vise, om du har brug for at gå til en optiker. Du kan selv teste dit læsesyn ved hjælp af testen. Og sammen med en hjælper kan du også teste dit afstandssyn. Du finder testen her: → ojenforeningen.dk

